

2022

TØNDER
KOMMUNE

§16a Miljøgodkendelse af husdyrbrug
Korntvedvej 13, 6270 Tønder

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indledning	3
AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	4
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	6
A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD	6
B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE	7
1) Indretning og drift af anlæg	7
Stald og anlæg	7
Gødningsopbevaring og -håndtering.....	8
2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer	8
3) Forbindelse til andre husdyrbrug	8
4) Lokalisering og landskab	8
5) Ammoniak	9
Ammoniakfølsom natur (kategori 1, 2 og 3).	9
Naturbeskyttelseslovens § 3.....	9
6) Lugt	9
7) Øvrige emissioner og gener	9
Støj	9
Rystelser og vibrationer.....	10
Støv.....	10
Fluer og skadedyr	10
Til- og frakørsel	10
Lys	10
Driftsforstyrrelser og uheld	11
Kemikalier og pesticider	11
Olie og brændstof	11
Egenkontrol og management.....	11
8) Reststoffer, affald og ressourceforbrug	11
Spildevand.....	11
Affald og døde dyr	12
Energiforbrug	12
Vandforbrug.....	12
9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak	12
10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger:	12
Husdyrbruget er ikke et IE-husdyrbrug.	13
ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER	13
Natura 2000-områder	13
Bilag I arter	13
Bilag IV arter	13
VILKÅR	14
Stalde og anlæg	15
Ammoniak	15
Gødningsopbevaring og -håndtering.....	15
Støj	15
Fluer og skadedyr	16
Lugt.....	16
Lys	16
Driftsforstyrrelser og uheld	16
Kemikalier og pesticider	17

Olie og brændstof	17
Affald	18
Energiforbrug	18
Vandforbrug.....	18
HØRINGER.....	19
KLAGEVEJLEDNING.....	19

Indledning

Stefan Thomsen har den 9. marts 2021 søgt om miljøgodkendelse på ejendommen Korntvedvej 13, 6270 Tønder.

Godkendelsen bygger på oplysningerne i ansøgningen (skema nr. 224892) med tilhørende bilag.

Godkendelsen indeholder først en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af ejendommen herunder afsnit der vedrører husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne. Derefter er der et afsnit der indeholder et ikke-teknisk resume der beskriver konsekvenserne for mennesker og miljø. Til sidst er vilkårene for afgørelsen.

Der gives 6 års frist for fuld udnyttelse af godkendelsen.

Historik

Ejendommen har en § 12 miljøgodkendelse fra 2010 samt tillægsgodkendelser fra 2013. Disse godkendelser bortfalder når denne miljøgodkendelse efter § 16a udnyttes.

Miljøgodkendelse § 16a – 2022

Ansøgningen om miljøgodkendelse indsendes for at få godkendt de eksisterende produktionsarealer til opstaldning af alle typer af kvæg samt får geder og heste. Desuden indeholder ansøgningen:

- Etablering af ny gyllebeholder på ca. 4000 m³
- Indretning af nyt staldafsnit med spalter i kostalden
- Indretning af nyt staldafsnit med dybstrøelse i ungdyrstalden
- Indretning af nyt staldafsnit med fast drænet gulv i kalvestalden
- Indretning af 2 nye pladser til kalvehytter
- Indretning af drivveje mellem staldene

AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Tønder Kommune meddeler 01-03-2022 miljøgodkendelse til husdyrbruget på Korntvedvej 13, 6270 Tønder med de stillede vilkår.

Godkendelsen er meddelt jf. § 16a i husdyrloven¹. Vurderinger og vilkårsfastsættelse er foretaget efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² og husdyrgødningsbekendtgørelsen³.

Produktionsareal (det staldareal hvor dyrene kan afsætte gødning):

1505 m² produktionsareal - spaltegulv med kanal bagskyl eller ringkanal til alle typer af kvæg

378 m² produktionsareal - fast drænet gulv med skraber og ajlefløb til alle typer af kvæg

1546 m² dybstrøelse til alle typer af kvæg samt får, geder og heste.

Gødningsareal

2203 m² gødningsareal til flydende husdyrgødning.

150 m² gødningsareal til fast gødning.

Projekterede anlæg:

Ny gyllebeholder med overfladeareal på 997 m²

Nyt staldafsnit med spalter i gl. kostald på 185 m²

Nyt staldafsnit med dybstrøelse i ungdyrstalden på 575 m²

Nyt staldafsnit med fast drænet gulv i kalvestalden på 378 m²

Nye pladser til kalvehytter på 300 m² og 150 m²

Etablering af drivveje mellem staldene.

Dispensationer

Udvidelser i kostald og kalvestald

Der er ansøgt om at udvide produktionsarealerne i både kostald og kalvestald. Staldene er beliggende hhv. ca. 10 og 12 m fra en markvandingsboring i mellem staldbygningerne. Der søges derfor om dispensation for afstandskravet på 25 m til boringen.

Udvidelsen af produktionsarealerne i eksisterende bygninger vurderes ikke at medføre en øget risiko for forurening af boringen da terrænet falder væk fra boringen og da boringshusets sokkel beskytter mod eventuel overfladeafstrømning. Der stilles vilkår om af boringshuset skal opretholdes i den nuværende tilstand.

På den baggrund meddeler Tønder Kommune dispensation til afstandskravet jf. § 9 i Husdyrloven.

Ny gyllebeholder

Den nye gyllebeholder ønskes etableret i en afstand af ca. 30 meter til et lille vandløb mod syd. Der søges derfor om dispensation for afstandskravet på 100 m til åbne vandløb.

Vandløbet er ikke er målsat i vandplanerne og det er ikke beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Der har været overvejet alternative placeringer til gyllebeholderen men disse er blevet fravalgt af hensyn til fremtidige udvidelsesmuligheder, naboer og landskabelige hensyn (se bilag 1 side 28).

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 01-05-2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Bekendtgørelse nr. 2225 af 27-11-2021 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

³ Bekendtgørelse nr. 2243 af 29-11-2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning.

Af hensyn til risiko for overfladeafstrømning til vandløbet er der stillet vilkår om etablering af beholderbarriere, der mindst kan tilbageholde den del af beholders indhold der ligger over terræn. Der er endvidere stillet vilkår til gyllebarrierens udformning og styrke. Det vurderes at vilkårene vil sikre mod overfladeafstrømning af gylle til vandløbet.

Endvidere placeres gyllebeholderen indenfor en afstand af ca. 50 meter til Vidå som dog er beskyttet mod gylleuheld af det eksisterende å-dige.

På den baggrund meddeler Tønder Kommune dispensation til afstandskravet jf. § 9 i Husdyrloven.

Godkendelsen bygger på ansøgning nr. 224892 version 3 indsendt via husdyrgodkendelse.dk.

Det er Tønder Kommunes vurdering, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen. Herunder, at husdyrbruget kan drives på stedet under hensyn til omgivelserne, og ikke vil påvirke Natura 2000 områder eller ødelægge plantearter, yngle- eller rasteområder for bilag IV arter.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet jf. vejledning sidst i tilladelsen.

Flemming Refsgaard
Miljømedarbejder

Kvalitetssikring:
Per Hendriksen
Miljømedarbejder

MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING

A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

1) Bedriftsoplysninger:

Stefan Thomsen
Korntvedvej 13, 6270 Tønder
Ejendomsnr. : 5500014734
CVR: 31142467
CHR: 50975

2) Kontaktoplysninger:

Stefan Thomsen
Mobil: 31128854
E-mail: thomsen1984@hotmail.com

3) Rådgiver:

Birgitte Madsen – SLF
Tlf.: 73202600
E-mail: bm@slf.dk

4) Andre husdyrbrug der drives sammen med det ansøgte

Ingen andre ejendomme med miljømæssig samdrift.

B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

1) Indretning og drift af anlæg

Stald og anlæg

Oplysninger om ejendommens indretning og drift fremgår af nedenstående figur og tabel.

Figur: Placering af stald og gødningsanlæg mv. i ansøgt drift

Staldafsnit	Stald m ²	Produktionsareal, staldsystem og dyretype	
Kostald	2376 m ²	(Nyt) 185 m ² sengestald med spalter(kanal, bagskyl el. ringkanal) til flexgruppe: Alle kvæg	
		1320 m ² sengestald med spalter(kanal, bagskyl el. ringkanal) til flexgruppe: Alle kvæg	
Ungdyr	1440 m ²	(Nyt) 575 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder	
		292 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder	
Kalvestald	697 m ²	(Nyt) 378 m ² sengestald med fast drænet gulv med skraber og ajeleafløb til flexgruppe: Alle kvæg	
		229 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder	
Nye hytter	300 m ²	300 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder	
Mulighed for hytter	150 m ²	150 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder	
Opbevaringslagre		Lagertype/gødningstype	Areal m ²
GB1 - 2045 m ³		Flydende	483 m ²
GB2 - 3500 m ³		Flydende – fast overdækning	723 m ²
GB3 - 4000 m ³		Flydende	997 m ²
Mødding - 150 m ²		Fast til Kvæg, heste, får og geder	150 m ²

Tabel: Ansøgt drift

Produktionsarealer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 8-10 og bilag 2

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det at der er redegjort tilstrækkeligt for produktionsarealerne i 8-årsdrift, i nudrift og i ansøgt drift.

Gødningsopbevaring og -håndtering

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 - side 10

Tønder Kommune vurderer:

Det fremgår af ansøgers kapacitetsberegning at der er kapacitet til opbevaring af gylle og dybstrøelse. Tønder Kommune vurderer, at udbringningsteknikker og opbevaring af husdyrgødningen lever op til gældende regler på området.

Vi vurderer, at der med ansøgers redegørelse og de stillede vilkår er taget tilstrækkelig hensyn til omkringboende, så gødningshåndtering og opbevaring ikke er til væsentlig gene for omgivelserne.

2)Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 - side 8-10

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at der er redegjort tilstrækkeligt for de bygningsmæssige ændringer.

3)Forbindelse til andre husdyrbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 - side 3

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger er der ingen væsentlig miljømæssig forbindelse til andre husdyrbrug.

4)Lokalisering og landskab

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 10-12

Tønder Kommune vurderer:

Afstandskravene til boring er ikke overholdt for ændringerne i kostald og kalvestald og afstandskrav til vandløb er ikke overholdt for den nye gyllebeholder. Øvrige afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens § 6, 7 og 8 er overholdt.

Dispensation for de afstandskrav der ikke er overholdt fremgår af side 4.

Den nye gyllebeholder opføres i tilknytning til eksisterende bygninger og delvist omkranset af bygningerne og levende hegn. Der stilles vilkår til placeringen af gyllebeholderen.

Med de stillede vilkår om placering, vurderes det, at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes og at den nye gyllebeholder ikke vil virke forstyrrende i landskabet samt at placeringen ikke kan få negativ virkning på Natura 2000 området Vidå, herunder de arter og naturtyper, som området er udpeget for at beskytte.

5) Ammoniak

Ammoniakfølsom natur (kategori 1, 2 og 3).

Nærmeste kategori 1 natur er en mose der ligger ca. 6,8 km nord for husdyrbruget. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauets nedre grænse på 0,2 kg N/ha/år totalt.

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev ca. 4 km vest-nordvest for husdyrbruget. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet på 1,0 kg N/ha/år totalt.

Nærmeste kategori 3 natur er en mose mod vest og 2 moser mod nord. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at merdepositionen på moserne udgør 0,1 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet på 1 kg N/ha/år.

Naturbeskyttelseslovens § 3

Indenfor en afstand af 500 m til husdyrbruget ligger 2 søer som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Beregninger i ansøgningssystemet viser, at merdepositionen ikke overstiger 1,0 kg N ha/år til nogen af disse søer.

På baggrund af ovenstående vurderes det ansøgte ikke at give anledning til tilstandsændringer af naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

6) Lugt

Der er foretaget en beregning af lugtgeneafstanden:

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Korntvedvej 9	0	FMK	103,1	103,1	164,1	Ja
 Korntvedvej 4	0	NY	259,7	259,7	626,7	Ja
 Tønder	1	NY	392,7	432	893,1	Ja

Tabel: Lugtberegning

Beregningerne viser, at lugtgenekriteriet er overholdt.

Ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af lugtbeskyttelsen.

Tønder Kommune vurderer:

For at begrænse lugtgenerne stilles der vilkår om, at der ikke må opbevares dybstrøelse i markstak inden for 100 m fra nabobeboelser.

Under forudsætning af, at vilkåret overholdes, vurderer vi, at der er taget tilstrækkelige hensyn til de omkringboende.

7) Øvrige emissioner og gener

Støj

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 15, 23 og 24:

Tønder Kommune vurderer:

For at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige støjgener stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning.

Vi vurderer at vilkåret er tilstrækkelige til at sikre omgivelserne mod væsentlige støjgener.

Rystelser og vibrationer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 15-16:

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af husdyrbrugets placering vurderes rystelser og vibrationer ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne.

Støv

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 15 og 24:

Tønder Kommune vurderer:

Vi vurderer, at de omkringboende er tilstrækkeligt sikret mod væsentlige daglige støvgener, og at støv kun i sjældne tilfælde f.eks. i forbindelse med høst vil give anledning til gener uden for ejendommen. Der stilles derfor ingen vilkår.

Fluer og skadedyr

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 16 og 25:

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om hygiejneniveau og bekæmpelse så risiko for tilhold af skadedyr reduceres.

Det vurderes, at husdyrbruget vil sørge for god staldhygiejne, forsvarlig foderopbevaring, fjernelse af affald, foder og gødningsrester, så skadedyrsangreb forebygges.

Til- og frakørsel

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 16 og 25-26:

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune vurderer, at husdyrbruget i forbindelse med udvidelsen har taget tilstrækkelige hensyn til omkringboende og miljøet, således at transporterne ikke er til væsentlig gene for omgivelserne eller udgør en unødigt risiko for miljøet.

Lys

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 15-16 og 24:

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Vi vurderer, at der med det stillede vilkår er taget tilstrækkeligt hensyn til de omkringboende.

Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 27:

Tønder Kommune vurderer:

For at minimere risikoen for forurening i forbindelse med den almindelige daglige drift, stilles der vilkår til opsyn ved gyllepumpning og vilkår til opbevaring og håndtering af affald og brændstof mm.

Der stilles vilkår om at tagnedsløbsbrønde skal sikres så gylle og ensilagesaft mv. ikke kan afledes til drænsystemet ved uheld.

Der stilles vilkår om etablering af beholderbarriere som skal sikre mod overfladeafstrømning af gylle til vandløb.

Der stilles vilkår om etablering af vulst/kant langs drivvejen mellem kostald og kalvestald samt opretholdelse af sokkel/kant ved boringshuset der skal sikre mod overfladeafstrømning af gylle mv. til boring.

Vi vurderer, på den baggrund, at der er taget tilstrækkelige hensyn til omgivelserne ved håndtering af husdyrgødning, affald og brændstof.

Kemikalier og pesticider

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 17:

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om at kemikalier opbevares indendørs på fast og tæt bund uden afløb.

På baggrund af ansøgers oplysninger og det stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget opbevarer kemikalier og pesticider forsvarligt.

Olie og brændstof

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 17:

Tønder Kommune vurderer:

Opbevaring af olie og brændstof reguleres af olietanksbekendtgørelsen, der i høj grad sikrer mod forurening. For at undgå olieforurening, er der stillet vilkår om, at påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme og at brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles.

Egenkontrol og management

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 16:

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om egenkontrol ud fra de virkemidler, der er valgt på ejendommen og i overensstemmelse med miljøstyrelsens vejledninger.

Tønder Kommune vurderer på den baggrund, at der anvendes godt landmandskab med hensyn til management.

8) Reststoffer, affald og ressourceforbrug

Spildevand

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 18:

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det at husdyrbrugets opbevaring og håndtering af spildevand er forsvarlig. Der stilles derfor ingen vilkår.

Affald og døde dyr

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 17:

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om opbevaring af fast og flydende affald. Under forudsætning af, at vilkår om affaldshåndtering overholdes og affald i øvrigt bortskaffes ifølge kommunens affaldsregulativ, vurderer vi, at der tages tilstrækkelige hensyn til omgivelserne, og at mulighederne for genanvendelse og recirkulation udnyttes.

Energiforbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 17 og 26:

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om skift til lavenergibelysning, når eksisterende er udtjente. Der stilles desuden vilkår om egenkontrol af energiforbruget.

Tønder Kommune vurderer på den baggrund, at der anvendes energibesparende foranstaltninger på ejendommen.

Vandforbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 17 og 26:

Tønder Kommune vurderer:

For at sikre bedst udnyttelse af ressourcerne, stilles der vilkår om vedligeholdelse af drikkevandssystemer og registrering af vandforbruget. På den baggrund vurderer Tønder Kommune, at der anvendes vandbesparende foranstaltninger på ejendommen.

9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 20 og 22:

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune har fastlagt et BAT-emissionsniveau på 4122 kg N/år ud fra bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det fremgår af ansøgningen, at den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget bliver 4172 kg N/år.

Det fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen at BAT-kravet kan fraviges i særlige tilfælde.

Tønder Kommune er enig i ansøgers vurderinger om at den eksisterende indretning og drift gør at efterlevelse af BAT kravet ikke vil være proportionalt.

BAT fastholdes ved, at der stilles vilkår om indretning og udformning af staldsystemerne samt vilkår om fast overdækning på den ene gyllebeholder.

Tønder Kommune vurderer på den baggrund at BAT er overholdt.

10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger:

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 20:

Tønder Kommune vurderer:

Afstanden fra husdyrbruget til den tyske grænse er ca. 5 km. På den baggrund vurderes der ikke at være grænseoverskridende virkninger.

C. OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET

Husdyrbruget er ikke et IE-husdyrbrug.

D. OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Ved en ansøgning om godkendelse efter husdyrlovens § 16 a, skal ansøgningsmaterialet kunne udgøre en miljøkonsekvensrapport. Kommunen skal gennemgå og bruge rapporten. Tønder Kommune har gennemgået rapporten og har brugt oplysninger i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ansøgers ikke tekniske resume af miljøkonsekvensrapporten fremgår af bilag 1 – side 7.

ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER

Natura 2000-områder

Nærmeste natura 2000-område er habitatområdet - "Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen". Vidå er beliggende umiddelbart syd for husdyrbruget. Beregninger viser at totaldepositionen fra husdyrbruget vil udgøre 1,3 kg N/ha/år i nærmeste punkt på området efter udvidelsen. Vandløb er ikke følsomme overfor luftbåren kvælstof.

Vi vurderer, at det ansøgte projekt ikke kan få negativ virkning på Natura 2000 området, herunder de arter og naturtyper, som området er udpeget for at beskytte. Vi vurderer også, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget for området som følge af ammoniak.

Tønder Kommune konkluderer, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering.

Bilag I arter

Husdyrbrugets anlæg ligger ikke i fuglebeskyttelsesområde. Nærmeste fuglebeskyttelsesområde ligger ca. 4 km mod sydvest. Det vurderes, alene på grund af afstanden, at projektet ikke vil kunne påvirke bilag I-arter.

Bilag IV arter

Der foreligger ikke konkrete feltobservationer af bilag IV-arter i projektområdet eller i den umiddelbare nærhed. Der er ikke indberettet observationer til www.naturdata.dk om observationer i projektområdet eller dets umiddelbare nærhed.

Tønder Kommune vurderer, at projektet ikke vil have en negativ indflydelse på de forskellige bilag IV-arter, da der ikke ændres på vandhuller eller andre potentielle levesteder. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus.

Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre, at yngle- og rasteområder for bilag IV arter beskadiges eller ødelægges.

VILKÅR

Når godkendelsen udnyttes skal vilkårene overholdes. Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

1. Det tilladte produktionsareal må maksimalt være som angivet i nedenstående tabel. Staldsystem og dyretypen skal være som angivet i tabellen (placering fremgår af figuren med situationsplan under tabellen).

Staldafsnit	Stald m ²	Produktionsareal, staldsystem og dyretype
Kostald	2376 m ²	(Nyt) 185 m ² sengestald med spalter(kanal, bagskyl el. ringkanal) til flexgruppe: Alle kvæg
		1320 m ² sengestald med spalter(kanal, bagskyl el. ringkanal) til flexgruppe: Alle kvæg
Ungdyr	1440 m ²	(Nyt) 575 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder
		292 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder
Kalvestald	697 m ²	(Nyt) 378 m ² sengestald med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb til flexgruppe: Alle kvæg
		229 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder
Nye hytter	300 m ²	300 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder
Mulighed for hytter	150 m ²	150 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder
Opbevaringslagre	Lagertype/gødningstype	Areal m ²
GB1 - 2045 m ³	Flydende	483 m ²
GB2 - 3500 m ³	Flydende – fast overdækning	723 m ²
GB3 - 4000 m ³	Flydende	997 m ²
Mødding - 150 m ²	Fast til Kvæg, heste, får og geder	150 m ²

Figur: Situationsplan

2. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og med de ændringer, der fremgår af miljøtilladelsen.

Stalde og anlæg

3. Nye bygninger og anlæg skal placeres som angivet på situationsplanen i vilkår 1.
4. Det nye produktionsareal i kalvestalden skal etableres med faste drænedegulve med skraber og ajleafløb og må opføres med et produktionsareal på maksimalt 378 m². Lysningsarealet til ajleafløb/gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af gulvarealet. Gulve støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1,0 % mod gulvmidte.
5. Det skal sikres at ajleafløbet til enhver tid kan aflede ajlen så der ikke er pytter på det fast drænedegulv.
6. Den nye gyllebeholder må opføres med et overfladeareal på maksimalt 997 m².

Ammoniak

7. I kalvestalden med faste drænedegulve skal der foretages automatiske skraber af gangarealet mindst hver anden time. Skraberne skal være forsynet med timer.
8. Gyllebeholderen (GB2) skal have fast overdækning med indvendig skørt.
9. Åbning af teltdug må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Eventuelle skader på overdækningen skal repareres indenfor en uge efter skadens opståen.

Gødningsopbevaring og -håndtering

10. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.
11. Påfyldning af gyllevogne og evt. tømning af gylle i anden beholder, skal foregå under opsyn.
12. Hvis der forekommer spild af husdyrgødning skal det straks opsamles.

Støj

13. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbrugets bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må ikke overstige følgende værdier, målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen:

	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45

Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

Tabel: Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser. I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

Fluer og skadedyr

14. Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
15. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester.

Lugt

16. Markstakke med dybstrøelse skal placeres mindst 100 meter fra nabo-beboelser.

Lys

17. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Driftsforstyrrelser og uheld

18. Der skal etableres en beholderbarriere. Barrieren skal mindst kunne tilbageholde den største gyllebeholders rumindhold over terræn. Barrieren må ikke være gennemtrængelig for gylle, og den skal kunne modstå tryk som følge af et udslip. Den skal være stabil i forhold til vejrlig. Barrieren skal være etableret inden den nye gyllebeholder tages i brug.

Beholderbarrieren skal etableres og vedligeholdes med en udstrækning som angivet med rødt:

19. Hvis der opbevares flydende gødning, flydende mineraler, flydende kemikalier eller lignende, skal det opbevares i beholdere, der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Det område, hvor beholderne står, skal udformes, så den flydende væske tilbageholdes, hvis der sker uheld med beholderne.
20. Tagnedløbsbrønde og lignende, der ligger inden for 25 m fra gyllebeholdere, ensilagepladserne, møddingspladserne eller pladserne til kalvehytter skal sikres, så der i forbindelse med uheld ikke kan afledes gylle eller pladsvæske til drænsystemet.
21. Boringshuset skal opretholdes med en sokkel/opkant svarende til den eksisterende så det sikres at der ikke sker en forurening af boringen via overfladeafstrømning.
22. Drivvejen mellem kostald og kalvestald skal indrettes med vulst/kant i nordlige side som skal hæves minimum 10 cm over eksisterende terræn. Afstanden mellem vulsten/kanten og boringshuset skal være mindst 2 meter.

Kemikalier og pesticider

23. Kemikalier skal opbevares indendørs, hvor underlaget har fast bund og er uden afløb.

Olie og brændstof

24. Påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme.

25. Brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Egenkontrol og management

26. Alle egenkontroller skal samles i en driftsjournal.
27. Der skal føres driftsjournal over følgende aktiviteter:
- Forbrug af el, vand og brændstof
 - Drift af og service på skrabere. Enhver form for driftstop skal noteres i driftsjournalen men angivelse af varighed og årsag.

Affald

28. Spildolie og andet flydende farligt affald skal opbevares indendørs i beholdere der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Beholderne skal stå i en spildbakke, hævet på en rist. Spildbakken skal kunne indeholde volumen af den største beholder, der opbevares i spildbakken.
29. Fast farligt affald skal opbevares indendørs på fast og tæt bund.

Energiforbrug

30. Der skal foretages en årlig opgørelse af forbruget af el og brændstof.
31. Der skal skiftes til lavenergibelysning i stalde, foderlade og maskinhus, når de eksisterende lyskilder er udtjente.

Vandforbrug

32. Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandspild minimeres.
33. Der skal foretages en årlig opgørelse af husdyrbrugets vandforbrug.

HØRINGER

Idehøring

Ansøgningen blev 1. september 2021 annonceret på <https://dma.mst.dk/>.

Høring af parter, naboer og andre berørte

Tønder Kommune vurderer, at dem som skal høres i sagen, er ansøger og ejere/lejere af bebyggelse, der ligger inden for lugtkonsekvenszonen på 417 meter. De har derfor modtaget et brev om projektet og fået mulighed for at sende bemærkninger ind.

Tønder Kommune har derudover vurderet, om der er naboer, der skal orienteres om sagen. Naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Naboer skal orienteres, med mindre kommunen skønner, at det der er søgt om, har underordnet betydning for naboen. Det er kommunens opfattelse, at såfremt der på de tilstødende matrikler ikke er bebyggelse på både husdyrbrugets og naboens matrikel, så har det ansøgte som udgangspunkt underordnet betydning. Ud fra den betragtning er der ikke foretaget orientering af naboer.

Partshøring/naboorientering har ikke givet anledning til bemærkninger.

KLAGEVEJLEDNING

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Bemærk at klagenævnet 1. februar 2017 har skiftet navn, så der kan være flere steder, hvor det stadig står navngivet som Natur- og Miljøklagenævnet. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. som privatperson og 1.800 kr. som virksomhed eller organisation. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest tirsdag den 29. marts 2022.

Du kan vælge at få denne afgørelse prøvet ved domstolen. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i tilladelsen eller helt at ophæve tilladelsen. Hvis tilladelsen udnyttes inden klagefristens udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – sker udnyttelsen på virksomhedens ansvar.

Bilag

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport fra ansøger

Bilag 2: Indretning af stalde (produktionsarealer)

Miljøkonsekvensrapport til ansøgning efter § 16a

Korntvedvej 13

6270 Tønder

Udvidelse af besætning i eksisterende stalde samt opførelse af ny gyllebeholder

Skema 224892 i www.husdyrgodkendelse.dk

Indsendt 9. marts 2021

Datablad

Ansøger og ejer	Stefan Thomsen Korntvedvej 13 6270 Tønder
	Kontaktperson på miljø sagen: Stefan Thomsen Mobil: 3112 8854 Mail: thomsen1984@hotmail.com
Husdyrbrugets adresse	Korntvedvej 13, Tønder
CVR-nummer	34142467
CHR-nummer	50975
Kommune	Tønder Kommune
Ejendomsnummer	5500014734
Matrikel-nr.	1 - Ll. Emmerske, Tønder
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Nørretoften 6, 6270 Tønder
Biaktiviteter	Ingen
Ansøgningskema	224892
Konsulent	SLF Birgitte Madsen, miljørådgiver Billundvej 3, 6500 Vojens bm@slf.dk, 73202600
Ansøgning indsendt	9. marts 2021

Forord

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Kornvedvej 13, Tønder. Det ansøgte omfatter udvidelse af dyrehold i eksisterende stalde, ny placering af kalvehytter, etablering af drivveje mellem stalde og etablering af ny gyllebeholder.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved den ansøgte udvidelse og de tilhørende ændringer af staldene.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlag for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Datablad	2
Forord	3
1. Indledning	6
2. Ikke-teknisk resume	7
3. Husdyrbruget og det ansøgte	8
3.1 <i>Indretning og drift af anlægget</i>	8
3.2 <i>Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde</i>	10
3.3 <i>Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug</i>	10
3.4 <i>Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed</i>	11
3.4.1 <i>Generelle afstandskrav</i>	11
3.5 <i>Ammoniakemission</i>	12
3.5.1 <i>Naturpunkter</i>	12
3.6 <i>Lugtmission</i>	14
3.6.1 <i>Kumulation til naboer</i>	14
3.7 <i>Øvrige emissioner og gener</i>	14
3.7.1 <i>Støj</i>	14
3.7.2 <i>Støv</i>	15
3.7.3 <i>Lys</i>	15
3.7.4 <i>Skadedyr</i>	15
3.7.5 <i>Transporter</i>	15
3.8 <i>Reststoffer, affald og naturressourcer</i>	16
3.8.1 <i>Døde dyr</i>	16
3.8.2 <i>Affald</i>	16
3.8.3 <i>Olie- og kemikalier</i>	17
3.8.4 <i>Energiforbrug (brugen af naturressourcer)</i>	17
3.8.5 <i>Vandforbrug</i>	17
3.8.6 <i>Restvand</i>	17
3.9 <i>BAT-Ammoniakemission</i>	18
3.10 <i>Grænseoverskridende virkninger</i>	19
4. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne	20
4.1 <i>Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter</i>	20
4.2 <i>Begrænsning af ammoniakemission</i>	20
4.3 <i>Afsætning af ammoniak til nærliggende natur</i>	20

4.4	<i>Lugtgener for omboende</i>	21
4.5	<i>Støjgener</i>	21
4.6	<i>Støvgener</i>	22
4.7	<i>Lyspåvirkninger</i>	22
4.8	<i>Skadedyr</i>	23
4.9	<i>Transporter</i>	23
4.10	<i>Energi</i>	24
4.11	<i>Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen</i>	24
4.12	<i>Påvirkning af jordarealer og jordbund</i>	26
4.13	<i>Andet om befolkningen og menneskers sundhed</i>	26
4.14	<i>Alternative løsninger</i>	26
4.15	<i>Oplysninger om konsulenten</i>	26
5.	Konklusion	27
6.	Bilag	28

1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer en udvidelse af dyreholdet på Korntvedvej 13, Tønder. Der opføres ikke nye stalde, men der foretages ændringer i de eksisterende stalde. Der etableres drivvej mellem stalde, placering af kalvehytter ændres, og der bygges en ny gyllebeholder.

Med det ansøgte projekt vurderes det, at de eksisterende bygninger udnyttes optimalt.

2. Ikke-teknisk resume

Nudrift og det ansøgte projekt

Ejendommen har en miljøgodkendelse fra 2013. Her blev der godkendt et dyrehold på 270 køer, 11 kvier (23-24 mdr), 57 kviekalve (0-5 mdr) og 135 tyrekalve pr år (40-60 kg). Det blev også godkendt en ny gyllebeholder på 3500 m³.

I det ansøgte projekt udvides dyreholdet til ca. 370 køer, 15 kvier (23-24 mdr), 71 kviekalve (0-5 mdr) og 185 tyrekalve pr år (40-60 kg). Der bygges ikke nye stalde, men der foretages ændringer i de eksisterende stalde. Placering af kalvehytter ændres, der etableres drivveje mellem stalde og der bygges en ny gyllebeholder.

Før 1/8 2017 blev lugt og ammoniak beregnet ud fra dyreholdet. Efter 1/8 2017 beregnes lugt og ammoniak ud fra produktionsarealet, som er det staldareal dyrene har adgang til samt areal af gødningslagre. Det ansøgte projekt medfører at produktionsarealet øges fra 2360 m² til 3279 m², og arealet af gødningslagre øges fra 1356 til 2353 m² gyllebeholdere og mødding.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Lugt

Beregningerne viser, at ændringen i dyreholdet resulterer i øget lugt fra 30.680 OU til 44.577 OU. Kravene i lovgivningen om maksimal lugtpåvirkning af naboer, samlet bebyggelse og byer er overholdt. For at minimere lugtgener er der telt på den ene gyllebeholder, der er flydelag på de øvrige beholdere, og markstakke og mødding overdækkes. Ejendommen holdes ryddelig i forhold til foderrester og husdyrgødning.

Landskab

Der bygges en ny gyllebeholder syd for de eksisterende beholdere. For at påvirke landskabet mindst muligt ligger den nye beholder i tæt tilknytning til eksisterende bygninger og udendørs belysning er kun tændt ved behov.

Påvirkning af natur

Det ansøgte projekt medfører en forøgelse af ammoniakemissionen fra ejendommen fra 2797 kg til 4172 kg. Ejendommen ligger ca. 7 km fra natur beskyttet efter EU-regler og ca. 3,5 km fra nærmeste natur beskyttet efter danske nationale regler. Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen. For at minimere ammoniakemissionen fra ejendommen er der telt på den ene gyllebeholder, der er flydelag på de øvrige beholdere, og markstakke og mødding overdækkes. Det nye staldafsnit i kalvestalden etableres med lavemissionsgulv.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

For husdyrbruget er der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik. I forhold til at begrænse ammoniakfordampningen er dette i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak der må komme fra husdyrbruget. For det konkrete projekt er der krav om, at der højst må udledes 4.122 kg ammoniak pr. år. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste "teknikker" på markedet, der er tilgængelige i til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse. Det kan være et staldsystem med lav ammoniakfordampning eller en teknik i form af gyllekøling el.lign. Forholdet til BAT i det konkrete projekt er beskrevet i afsnit 3.9.

3. Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, samt placering i forhold til omgivelserne.

Der redegøres for ammoniak- og lugtemissionen, samt for øvrige områder, hvor husdyrbruget kan belaste omgivelserne fx støj, støv, lys, skadedyr, transport, affald og ressourceforbrug.

I kapitel 4 vurderes husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne.

3.1 Indretning og drift af anlægget

På ejendommen er en malkekvægsbesætning. Husdyrbrugets bygninger er placeret samlet, med gødningslagre og plansiloer tæt på staldene. Oversigt over anlægget ses på Figur 1.

Figur 1 Situationsplan for Korntvedvej 13, Tønder

Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug skal den ansøgte drift sammenholdes med nudriften og med driften for 8 år siden. I det følgende beskrives derfor 8-års driften, nudriften og den ansøgte drift. I denne sammenhæng skal "drift" forstås som størrelse og type af produktionsarealer. Størrelsen af produktionsarealerne er opgjort ud fra tegninger og opmålinger. Der er redegjort for størrelse af produktionsareal i hver enkelt stald i bilag 1. Skitser af staldenes indretning ses i bilag 2-6.

Oplysninger om produktionsarealer fremgår også af IT-ansøgningen i husdyrgodkendelse.dk og er vist skematisk i Tabel 1.

Den nuværende miljøgodkendelse er fra 2013, og forud for den var der en godkendelse fra september 2010. I 2010 blev der godkendt en ny kostald, en ny gyllebeholder, et nyt siloanlæg, en mødding og nogle befæstede arealer. Ingen af disse anlæg blev opført, inden der blev der meddelt en ny godkendelse i 2013, og tilladelsen til opførelse af de nye anlæg er bortfaldet. I 2013 blev der givet tilladelse til ombygning af foderlade til kalvestald, ombygning af maskinhus til ungdyr, ny gyllebeholder, en plansilo og et betonareal til kalvehytter. De ansøgte anlæg er opført.

Der søges nu om at udvide dyreholdet i eksisterende bygninger ved at ændre indretningen i alle tre stalde. Der opføres en ny gyllebeholder på 4000 m³. Placering af kalvehytterne ændres, og der etableres drivveje mellem stalddende. Der søges om flexgruppe i alle staldafsnit med sengebåse, så de både kan bruges til malkekvæg og ammekvæg. Der søges om flexgruppe i alle staldafsnit med dybstrøelse, så de kan anvendes til alle typer kvæg, samt får, geder og heste:

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen:

- Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
- Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
- Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse
- Heste. Dybstrøelse
- Får og geder. Dybstrøelse

Det ansøgte medfører altså ændringer i produktionsarealet i forhold til nudriften og i forhold til hvordan den så ud i for 8 år siden. Ændringerne er vist i tabel 1.

Tabel 1 Dyretype, staldsystem, produktionsareal og miljøteknologi

Stald	Dyretype, staldsystem og flexgruppe*	Produktionsareal (m ²)		
		8-årsdrift (\$12 fra 2010)	Nudrift (\$12-tillæg fra 2013)	Ansøgt 2021
Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (rundskyl)	1320	1320	1505
	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	219	219	0
Ungdyrstald	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	292	867
Kalvestald	Kalve. Dybstrøelse	0	22	229
	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast drænet gulv	0	0	378
Hytter	Kalve. Dybstrøelse (ny placering)	300	300	300+150

*I ansøgt drift søges der om flexgrupper.

Kostald: Kostalden er indrettet med sengebåse og spaltegulv. Et hjørne af kostalden er indrettet med dybstrøelse. Dette hjørne ønskes ændret til sengestald med spalter, ligesom den øvrige del af stalden. Der er vedlagt tegninger af kostaldens indretning. Bilag 2 viser kostaldens indretning – dog med dybstrøelse vest for foderbordet. Stalden er imidlertid indrettet med sengebåse på begge sider af foderbordet. Bilag 3 viser indretningen vest for foderbordet med sengebåse. Både bilag 2 og 3 er dog lidt forkerte, idet de viser at hjørnet med "plads til kalvehytter" er 12 m bredt. Det er reelt 16 m bredt som vist på bilag 4, hvor den nye ønskede indretning af hjørnet er vist.

Ungdyrstald: Ungdyrstalden var oprindeligt maskinhus. I 2013 blev der givet tilladelse til at ændre en del af maskinhuset til dybstrøelse til kvier og køer. Nu ønskes en større del af maskinhuset ændret til dybstrøelse. Eksisterende og ny indretning fremgår af bilag 5.

Kalvestald: Kalvestalden var oprindeligt foderlade. I 2013 blev der givet tilladelse til at ændre en del af foderladen til dybstrøelse til kalve. Dybstrøelsen ønskes bevaret og et nyt areal indrettes med sengebåse med fast drænet gulv til køer. Der etableres udvendigt foderkumme mod vest. Eksisterende og ny indretning fremgår af bilag 6.

Kalvehytter: Placering af kalvehytter ændres fra syd for kostalden til øst for kalvestalden i en tidligere plansilo. Der er desuden regnet med en alternativ placering i plansiloerne syd for kostalden. Det er således planen at hytterne står enten øst for kalvestalden eller syd for kostalden, men beregningerne af lugt og ammoniak er lavet som om der er hytter begge steder. Herved opnås en større fleksibilitet ved placering af hytter, så der kan tages højde for vejrforhold og smittepres mm.

På ejendommen findes i dag to gyllebeholdere og en mødding. Ved udmugning af fast husdyrgødning lægges det enten på møddingen, udbringes direkte eller lægges i markstak efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Der søges om tilladelse til at bygge en ny gyllebeholder på 4000 m³ (GB3). Herved kommer ejendommens lagerkapacitet op på 9,3 mdr. Kapacitetsberegning fremgår af bilag 7. Ud fra beregningerne vurderes det, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens vejledende regler om 9 måneders opbevaringskapacitet er overholdt.

Tabel 2 Opbevaringslagre til flydende husdyrgødning

Gyllebeholder	Opførelses år	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	NH ₃ -effekt
GB1	1988	2.045	483	Ingen indregnet, (flydelag)
GB2	2014	3.500	723	50% Teltverdækning
GB3		4.000	995	Ingen indregnet, (flydelag)
I alt		9.545		

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

I afsnit 3.1 er beskrevet hvilke ændringer der foretages inde i de eksisterende stalde. Herudover ændres placering af kalvehytter fra syd for kostalden til øst for kalvestalden. Der etableres desuden drivgange fra kalvestalden til kostalden og fra ungdystalden til kostalden. Endelig bygges der en ny gyllebeholder på 4000 m³, der placeres syd for de eksisterende gyllebeholdere.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Ansøger ejer Nørretoften 6, Tønder, hvor opdrættet går. På Nørretoften 6 er der opbevaringskapacitet til foder og husdyrgødning. Der vurderes ikke at være teknisk eller forureningsmæssig forbindelse mellem de to ejendomme, på en sådan måde, at de skal godkendes samlet.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed

I dette afsnit beskrives husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturområder og omkringboende.

Ejendommen ligger øst for Tønder i relativt fladt landskab præget af åbne marker og læhegn. Oversigt over anlægget fremgår af Figur 1.

3.4.1 Generelle afstandskrav

Afstandskrav i husdyrbruglovens §§ 6 og 8 i forhold til den nye placering af kalvehytterne og i forhold til den nye gyllebeholder er beskrevet tabellen herunder. Øvrige anlæg er eksisterende. De nye drivgange er placeret inde mellem eksisterende bygninger, og er knap bygninger i sig selv.

Der søges om dispensation til placering af gyllebeholder mindre end 100 m fra vandløb.

Der søges om dispensation til ændring af stalde og placering af drivvej mindre end 25 m fra boring.

Tabel 3. Faste afstandskrav i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 6 og 8 skal opdateres m gyllebeholder

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabo	Ca. 60 m Ca. 70 m	Fra kalvehytter til naboerne på Kornvedvej 10 og Kornvedvej 11 Fra ny gyllebeholder til nabo på Kornvedvej 15	50 m
Naboskel	30 m 30 m	Fra kalvehytter til skel mod nord Fra ny gyllebeholder til skel mod syd og øst	30 m
Beboelse på samme ejendom (stuehus)	50 m 105 m	Fra kalvehytter til stuehus Fra ny gyllebeholder til stuehus	15 m
Samlet bebyggelse i landzone	Ca. 500 m Ca. 700 m	Fra kalvehytter til samlet bebyggelse mod nord Fra ny gyllebeholder til samlet bebyggelse mod nord	260 m*
Byzone (eksisterende og fremtidig)	Ca. 850 m Ca. 950 m	Fra kalvehytter til byzone mod vest (Tønder) Fra ny gyllebeholder til byzone mod vest (Tønder)	432 m*
Sommerhusområde (eksisterende og fremtidige)	> 1 km		432 m*
Områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv	> 500 m		260 m*

Fælles vandindvindingsanlæg	2 km	Til Rørkær – Jejsing Vandværk	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	Ca. 30 m Ca. 160 m	Fra kalvehytter til boring 166.702 Fra ny gyllebeholder til boring 166.702 Boring 166.702/119357 ligger mellem kostald og kalvestald. Boringen anvendes til markvanding. Den nye drivvej fra kalvestald til kostald vil gå tæt forbi boringen.	25 m
Vandløb - åbent	240 m Ca. 50 m	Fra kalvehytter til Vidå syd for ejendommen Fra den nye gyllebeholder til Vidå syd for ejendommen	15 m 100 m
Sø	250 m 160 m	Fra kalvehytter til sø mod sydøst Fra den nye gyllebeholder til sø mod øst	15 m 100 m
Offentlig vej	40 m 100 m	Fra kalvehytter til Korntvedvej mod øst Fra den nye gyllebeholder til Korntvedvej mod øst	15 m

* Afstandskravet er opgivet som de beregnede geneafstande. Der gøres opmærksom på, at afstanden måles fra et beregnet midtpunkt på ejendommen til beboelsesbygningen ved samlet bebyggelse og til zonegrænse ved sommerhus- og byzoneområde.

Ejendommen inkl. den nye gyllebeholder ligger inden for å-beskyttelseslinje (delvist).

Ejendommen ligger ikke inden for Natura2000, andre byggebeskyttelseslinjer end å-beskyttelseslinje, planlagte tekniske anlæg, særligt værdifulde landbrugsområder, skovrejsningsområder, lavbundsarealer, naturbeskyttelsesinteresser, økologiske forbindelser, kulturhistoriske bevaringsværdier, værdifulde kulturmiljøer, bevaringsværdige landskaber, geologiske bevaringsværdier, større sammenhængende landskaber eller fredede fortidsminder.

3.5 Ammoniakemission

I dette afsnit skal den samlede ammoniakemission og ammoniakdeposition til naturområder primært beskrives. Her kan der, i modsætning til i det ikke-tekniske resumé godt bruges "kategori 1, 2 og 3 natur osv.).

Det ansøgte projekt medfører, at ejendommens samlede ammoniakemission stiger:

- Emission i 8 års drift = 2214 kg NH₃-N/år
- Emission i nudrift = 2797 kg NH₃-N/år
- Emission i ansøgt drift = 4172 kg NH₃-N/år.

3.5.1 Naturpunkter

Kategori 1-natur

Nærmeste kategori 1-natur er et habitatområde knap 7 km nord for ejendommen. Totaldepositionen fra anlæg på naturområdet er 0,0 kg N/ha. Ifølge hjælpeværktøjet i ansøgningssystemet er der ikke kumulation med andre husdyrbrug i nærheden. Med en totaldeposition på 0,0 kg er grænsen for totaldeposition overholdt uanset eventuel kumulation.

Kategori 2-natur

Nærmeste kategori 2-natur er et overdrev, der ligger ca. 3,5 km vest for anlægget. Afstanden betyder, at der ikke afsættes ammoniak på overdrevet. Med en totaldeposition på 0,0 kg er grænsen for totaldeposition på 1 kg overholdt.

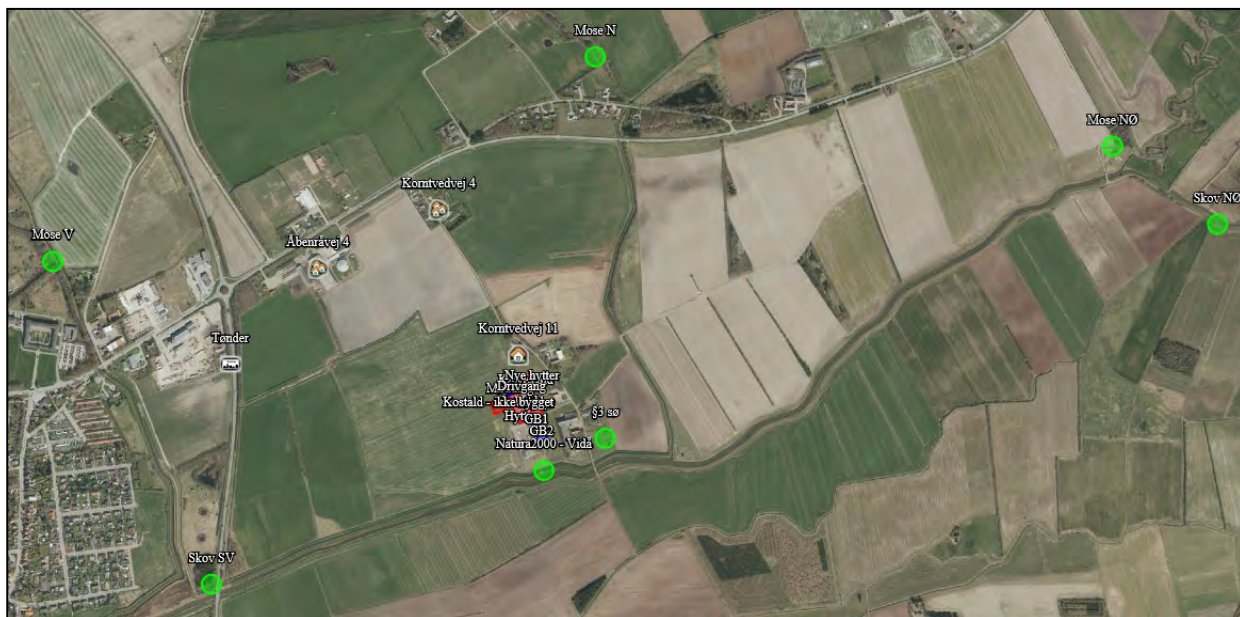
Kategori 3-natur

Afskæringskriteriet til kategori 3-natur er således, at kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha.

Der er regnet til de 5 nærmeste kategori 3-naturområder. De modtager alle en merdeposition på 0,1 kg som følge af projektet. Der er desuden foretaget beregning til den nærmeste §3 sø, der ligger ca. 160 m øst for gyllebeholderne. Her er en merdeposition på 1,3 kg.

Tabel 4. Beregnet ammoniakdeposition på naturpunkter jf. Figur 2

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
§3 sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	1,3	0,9	2,2
Skov NØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,0	0,1
Mose NØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,0	0,1
Skov SV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,2
Mose V	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,0	0,2
Mose N	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,2
Mose Ø	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Overdrev NV	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Habitat N	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0

Figur 2. Markering af nærmeste naturområder omkring ejendommen, hvor der er beregnet ammoniakdeposition til (jf. tabel 4). Figuren viser dog ikke placering af kategori 1 og kategori 2 natur, da de ligger langt væk.

3.6 Lugtemission

Resultat af lugtberegning fremgår af tabel 5. Det ses at lugtgenekriterierne i forhold til naboer, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

De nærmeste naboer omkring Kornvedvej 13 tæller ikke med i lugtberegningen, fordi de enten har landbrugspligt (Kornvedvej 10 og Kornvedvej 15) eller ejes af ansøger (Kornvedvej 11).

Tabel 5. Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Kornvedvej 9	0	FMK	103,1	103,1	164,1	Ja
Kornvedvej 4	1	NY	259,7	285,6	627,9	Ja
Tønder	1	NY	392,7	432	893,1	Ja

3.6.1 Kumulation til naboer

Der skal regnes med kumulation i lugtberegningerne, hvis der er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg/år inden for 100 m fra nabobeboelser eller inden for 300 fra samlet bebyggelse eller byzone.

Fra den samlede bebyggelse ved Korntvedvej 4 er der ca. 300 m til nærmeste gyllebeholder på landbruget på Åbenråvej 4. Der er derfor regnet med kumulation for at få en worst case beregning. Da der er mindre end 300 m fra Åbenråvej 4 til byzonen omkring Tønder, er der ligeledes regnet med kumulation ved byzonen. Ammoniakemissionen fra Åbenråvej 4 er dog ikke undersøgt. Hvis den er under 750 kg, så skal der ikke regnes med kumulation.

3.7 Øvrige emissioner og gener

Ud over lugt og ammoniakemission kan der fra et husdyrbrug være gener fra støj, støv, fluer/skadedyr, lys og transporter. Desuden kan energiforbruget til produktionen påvirke klimaet. Disse gener/ulemper beskrives i det følgende.

3.7.1 Støj

På landbrugsejendomme er der en række aktiviteter som kan medføre støj. Det kan for eksempel dreje sig om foderblanding, transport, dyr i åbne stalde, gyllepumpning, malkning, korntørring mm.

De væsentligste støjkluder på denne ejendom vurderes at være fodring, malkning og transporter.

Tabel 6. Tabel over støjkluder på ejendommen

Støjkilde	Placering	Driftstid
Foderblanding og fodringstider	Ved ensilagesiloerne og staldene	Foderblanding og udfodring dagligt kl. 5.30-7.30
Kornvalse	Ungdyrstald	Dagligt kl. 9-12
Malkning og køling af mælk	Kompressor til køling af mælk står syd for kostald	Malkeanlæg kører tre gange dagligt kl. 4.30-8.30 og 12.30-16.30 og 20.30-00.00 Kompressor til køling kører ca. 10-12 timer i døgnet under malkning.
Transporter	Foregår omkring stalde og anlæg til foder og husdyrgødning.	Primært i dagtimerne mellem kl. 7 og 17. I forbindelse med høst og udbringning af husdyrgødning vil der dog være behov for transporter uden for dette tidsrum

Placering af støjkluder fremgår af bilag 8.

3.7.2 Støv

Transporter og håndtering af foder og halm vurderes at være de væsentligste kilder til støv på ejendommen.

Foder opbevares i ungdystalden. Det leveres i løs vægt og tippes af indendørs.

Halm opbevares dels udendørs og dels på lejet ejendom og på ejendommen med kvier.

Placering af støvkluder fremgår af bilag 8.

3.7.3 Lys

Der er lys i staldene døgnet rundt, dog med reduceret mængde om natten (natsænkning), hvor to tredjedele af lysene slukkes.

Den udendørs belysning består af to projektører placeret i den nordlige gavl af ungdyrstalden og den sydlige gavl af kostalden. De anvendes primært i forbindelse med fodring. Herudover er der mindre markeringslys langs den vestlige side af ungdyrstalden.

Placering af lyskilder fremgår af bilag 8.

3.7.4 Skadedyr

Skadedyr og fluer bekæmpes efter gældende regler.

Ansøger sørger for en god gødningshåndtering og en god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester der sikrer, at der kun er minimalt med fluer. Ved fluegener bekæmpes med fluegift (Neporex eller lign.).

Kalvebokse, kælvningsbokse og lager af fast gødning kan være den primære kilde til fluer. Strøede bokse holdes tørre i overfladen. Ungdyrstald og kalvehytter muges ca. hver 3. uge. Kalvestald muges ca. hver 2. måned. Møget opbevares overdækket på mødding eller i markstak.

Ejendommen holdes generelt ren og ryddelig så risiko for rotter minimeres. Ansøger er tilmeldt rottebekæmpelsesordningen gennem Nomus A/S.

3.7.5 Transporter

Antallet af transportter afhænger af dyreholdets størrelse og sammensætning. Arealbaserede godkendelser/tilladelser rummer fleksibilitet i dyreholdets størrelse og sammensætning, hvorfor det er svært at vurdere antallet af transportter.

Transportterne sker typisk i dagtimerne fra ca. kl. 7.00 til kl. 17.00. I forbindelse med ændring af besætningen kan der være et øget transportbehov til og fra ejendommen, men antallet øges ikke proportionalt med udvidelsen. Der vil i mange tilfælde medtages større mængder pr. kørsel.

Størstedelen af transportterne er af grovfoder, gylle og afhentning af mælk. Antallet af gyllekørsler kan variere afhængigt af, hvor stor gyllevognens kapacitet er. Der vil normalt blive kørt gylle ud dels i april/maj måned og i august måned. Maskinstation står for udbringning, og de anvender typisk gyllevogne, der kan rumme 25-35 tons gylle.

Tabel 7. Anslået antal transportter (én transport = til og fra ejendommen)

Transportter	Før udvidelse antal/år	Efter udvidelse antal/år
Indkøbt foder mv.	Ca. 40	Ca. 70
Grovfoder	Ca. 438	Ca. 1,4x370=518 inkl foder til opdræt
Fyringsolie/brændstof	Ca. 12	Ca. 12
Mælk	Ca. 182	Ca. 182
Ind- og udlevering af dyr	Ca. 60	Ca. 60
Afhentning af døde dyr	Ca. 34	Ca. 34
Diverse sækkevarer (minerale, kalveblanding, rengøringsmidler mv.)	Ca. 26	Ca. 26
Gyllekørsel	Ca. 296	Ca. 13291/30=443
Fast møg	Ca. 12	Ca. 1380/20=69
Maksimalt i alt	Ca. 1.100	Ca. 1.414

Placering af interne transportveje fremgår af bilag 8.

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer

3.8.1 Døde dyr

Døde dyr opbevares hygiejnisk og overdækket øst for kostalden, cirka 120 m fra offentlig vej. De opbevares i henhold til gældende regler for opbevaring m.m. af døde produktionsdyr. Afhentning sker efter behov og med dags varsel af DAKA.

3.8.2 Affald

Affald bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ.

Pap, plast og andet erhvervsaffald opbevares i en 1.000 l container, der afhentes hver anden uge af Sejer og Sønnichsen A/S. Det anslås, at der afhentes ca. 200 kg hver anden uge.

Plastik fra ensilagepladsen samles sammen og bortskaffes til genbrug.

Veterinært affald (kanyler mm.) opbevares i teknikrum ved malkestald og afleveres på genbrugsstationen.

Farligt affald som pesticiddunke skylles og afleveres på genbrugsplads.

Spildolie opbevares i 50L tromler på spildbakke i ungdyrstald og afleveres til Hans Holm i Tinglev (Maskinforretning)

Jern og metal opbevares på vogn ved gyllebeholdere og afhentes af produkthandler.

3.8.3 Olie- og kemikalier

Kemikalier (desinfektions- og rengøringsmidler) opbevares i tankrum, hvor der er fast gulv med afløb til gyllebeholder.

Der opbevares ikke pesticider på ejendommen.

Dieselolie opbevares i en typegodkendt tank. Den er placeret på beton med kant rundt om, så der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Tabel 8. Olietanke på ejendommen

Anvendelse	Størrelse (L)	Årgang	G-nr.	Tank nr
Dieselolie	5000	2007	55-5820	03DM11420

3.8.4 Energiforbrug (brugen af naturressourcer)

På ejendommen anvendes primært el til malkning og køling af mælk, mens der anvendes diesel til fodring og markdrift.

Elforbrug: 174.000 kwh/år

Diesel: 28.000 L/år

3.8.5 Vandforbrug

På ejendommen anvendes primært vand til drikkevand og vask af malkeanlæg.

Vandforbrug: 10.000 m³/år

Ejendommen får vand fra Tønder Forsyning.

3.8.6 Restvand

Tabel 9 Befæstet areal (m²) omkring bygninger

Befæstede arealer	Før ændring	Efter ændring
Mødding	150	Uændret
Vaskeplads	0 (inkl. i plansilo)	Uændret
Plansilo	4508	Uændret
Kalvehytter	300	Uændret (placering ændret)
Drivgang	0	145

Tabel 10 Anslåede mængder af restvand (beregnet som 0,7xareal (m²))

Type af restvand	m ³ /år før ændring	m ³ /år efter ændring	Afledes til
Mødding	105	Uændret	Gyllebeholder
Vand fra plansilo	3155	Uændret	Gyllebeholder
Vand fra kalvehytter	210	Uændret	Gyllebeholder
Drivgang	0	102	Gyllebeholder

Rengøringsvand fra malkestald ledes til gyllebeholder.

Tagvand ledes til nedsivningsanlæg, grøft eller omkringliggende arealer/faskiner. Der er givet udledningstilladelse til at lede tagvand fra maskinhus/ungdyrstald til Vidåen i 2008. Der ændres ikke på tagflader eller bortledning af tagvand i forbindelse med denne ansøgning.

Der er ikke toilet i stalden.

Afløbsskitse ses i bilag 9.

3.9 BAT-Ammoniakemission

I dette afsnit redegøres der for, hvordan husdyrbruget har valgt indretning og drift i forhold bedst tilgængelig teknik (BAT) med henblik på reduktion af ammoniakemission.

Det samlede BAT-krav er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 4.169 kg N/år og ammoniakemissionen er på 4.219 kg N/år, dermed er det vejledende emissionsniveau overskredet med 50 kg N/år.

Tabel 11. Samlet BAT-beregning og ammoniakemission

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3331	791	4122
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3381	791	4172
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	-50
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Nej

BAT-beregningen er baseret på følgende forudsætninger om eksisterende og renoverede/nye staldafsnit.

Tabel 12 Forudsætninger for BAT-beregning.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
Kostald	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Kostald	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
Ungdyr	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Ungdyr	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
Kalvestald	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Kalvestald	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
Nye hytter	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit

Overskridelsen på 50 kg ammoniak skyldes, at det renoverede hjørne i kostalden på 185 m², indrettes med senge og spaltegulv, hvilket ikke lever på til BAT for nye og renoverede stalde. De øvrige nye staldafsnit indrettes med dybstrøelse eller lavemissionsgulv, og de lever derfor op til BAT.

Staldsystemet i hjørnet af kostalden er valgt fordi det etableres i direkte forlængelse af et eksisterende staldafsnit med senge og spalter. Af hensyn til dyrene og af hensyn til de tekniske løsninger (skraber og kanaler), så er det mest praktisk at have samme gulvtype i begge staldafsnit.

BAT vil kunne overholdes ved at bevare det nuværende staldafsnit på 185 m² med dybstrøelse. Staldafsnittet ønskes renoveret for at få flere pladser til malkende køer og samtidig undgå at håndtere dybstrøelse i kostalden. Dybstrøelsen i kostalden erstattes af nyt afsnit med dybstrøelse i ungdyrstalden, hvor der vil være bedre dyrevelfærd fordi der er bedre overvågning og mere ro.

BAT vil også kunne overholdes ved at indrette staldafsnittet med præfabrikeret drænet gulv med skraber. Som tidligere nævnt er der valgt spaltegulv af hensyn til dyrene og af hensyn til teknikken (skraber og kanaler).

Endelig kan BAT også overholdes ved at sætte teltoverdækning på den mindste gyllebeholder (GB1) eller på den nye ansøgte beholder (GB3). For at en teknologi kan siges at være BAT, må den maksimalt koste 100 kr/kg N/år. I nedenstående figur er en beregning af pris for overdækning af ny gyllebeholder. Beregningen viser at teltoverdækning, med de givne forudsætninger, vil koste ca. 240 kr pr kg N reduceret. Dermed er teltoverdækningen for dyr til at være BAT.

BEREGNING AF PROPORTIONALITET FOR TELTOVERDÆKNING AF GYLLEBEHOLDER		
På baggrund af DCA rapport 2016 - Miljøteknologier i det primære jordbrug - driftsøkonomi og miljøeffektivitet		
Grunddata		
Gyllebeholderens overflade	997	m ²
Gyllebeholderens volumen	4000	m ³
Pris for teltoverdækning	319.040	kr.
Tømning ved etablering	15.000	kr.
Omkostningseffekt pr år		
Investering	334.040	kr.
Forrentning, %	6%	
Afskrivning, år	10	
Forrentning & Afskrivning/år	45.385	kr.
Vedligehold, %/år	2%	
Driftsomkost	1.000	kr.
Extra omk. Ved udbringning	2.000	kr.
Fradrag for regnvand (400mm/år)	-5.982	kr.
Værdi af ikke fordampet N	-1.196	kr.
Værdi af sparet halm til flydelag (0-8 kr)	0	kr.
Årlige omkostninger i alt	47.888	kr.
Årlige omkostninger pr kg N ej fordampet	240	kr./kgN

Figur 3 Beregning af pris for teltoverdækning, angivet i kr pr kg ammoniak-N reduceret

Ved beregning af BAT skal det vurderes om der anvendt ammoniakreducerende tiltag i tidligere godkendelser, og om disse skal videreføres i den nye godkendelse. I godkendelsen fra 2010 var der vilkår om brug af spaltegulvsskrabere i eksisterende og ny kostald, linespil i ny kostald og teltoverdækning på gyllebeholdere. Godkendelsen fra 2010 blev dog ikke udnyttet, og virkemidlerne indgår derfor ikke i beregningerne i denne nye ansøgning.

I godkendelsen fra 2013 er der vilkår om brug af spaltegulvsskrabere i eksisterende kostald samt teltoverdækning af den største gyllebeholder. Spaltegulvsskraberen er sidenhen fjernet fra Miljøstyrelsens teknologiliste, og vilkåret videreføres derfor ikke i denne ansøgning. Vilkår om teltoverdækning af den største (eksisterende) gyllebeholder (GB2) videreføres. Ammoniakfordampningen fra gyllebeholderen halveres derved i forhold til naturligt flydelag.

3.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger ca. 5 km fra den dansk-tyske grænse. Projektet forventes ikke at have grænseoverskridende virkninger, og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

4. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne

I dette afsnit *vurderes* projektets direkte og indirekte virkning for miljø, natur og mennesker. Vurderingerne tager udgangspunkt i beskrivelsen af det ansøgte fra kapitel 3.

4.1 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter

(bilag IV arter, kulturarv og landskabet)

Der foretages ingen bygningsmæssige ændringer i stalde i forbindelse med et ansøgte projekt. Blot etableres der drivgange, og der ændres på placering af kalvehytter, der placeres i en ældre plansilo. Den nye gyllebeholder placeres inden for åbeskyttelseslinje, men samtidig tæt på eksisterende gyllebeholdere og plansilo. På grund af eksisterende bygninger og beplantning, vil beholderen kun være synlig fra syd. Fra syd vil den nye beholder blot skærme for indblik til den eksisterende beholder (GB2), og der er ingen beboelser syd for ejendommen. Derfor vurderes projektet ikke at påvirke landskabet.

Samlet vurderes det, at projektet ikke vil have en negativ indflydelse på de forskellige bilag IV-arter, da der ikke ændres på vandhuller eller andre potentielle levesteder. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre, at yngle- og rasteområder for bilag IV arter beskadiges eller ødelægges.

4.2 Begrænsning af ammoniakemission

(menneskers sundhed, luft)

I lovgivningen er der faste krav til ammoniakemissionen, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i DK nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

BAT-beregningerne i IT-ansøgningen viser at BAT-kravet for ejendommen ikke er overholdt, idet BAT-kravet overskrides med 50 kg. I afsnit 3.9 er der redegjort for valg og fravalg af virkemidler. Selv om BAT-kravet er overskredet, anvendes der tiltag, der reducerer ammoniak. Herunder lavemissionsgulv nyt staldafsnit i kalvestalden, teltoverdækning af eksisterende gyllebeholder (GB2), renholdelse af gulvflader ved anvendelse af skrabere, tør strøelse i strøede bokse, og overdækning af lagre med mæg. Set i forhold til ulempen ved at have et andet gyllesystem i et hjørne af kostalden vurderes det, at der er foretaget tilstrækkelige tiltag til at minimere ammoniakemissionen.

4.3 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur

(Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter)

Ammoniakemission til naturarealer omkring ejendommen er beskrevet i afsnit 3.5. Lovens krav til ammoniakpåvirkning af natur i både kategori 1 og 2 er overholdt, og projektet medfører ikke nogen merbelastning af områderne. Derfor vurderes det, at ammoniakemission fra projektet ikke påvirker disse naturområder.

Hvad angår kategori 3 natur omkring ejendommen, så belastes disse med en merdeposition på 0,1 kg eller mindre. Når det ansøgte medfører en merdeposition på 1 kg N/ha/år eller mindre, vil det ansøgte som altovervejende hovedregel - efter den tilgængelige viden - ikke medføre, at der sker en tilstandsændring i den pågældende naturtype.

Der ligger en sø (§3 natur) nær ejendommen, som modtager en merbelastning på 1,3 kg. Søer og vandløb påvirkes hovedsageligt af udvaskning samt direkte afstrømning af næringsstoffer til recipienterne. Den atmosfæriske påvirkning er meget begrænset i forhold til områdets små søer og vurderes ikke at være af nogen betydning.

Samlet set vurderes det, at projektet ikke vil medføre tilstandsændringer i omkringliggende natur, og dermed heller ikke påvirke levesteder for bilag IV-arter.

4.4 Lugtgener for omboende

(Menneskers sundhed/gene).

Lugtemission fra ejendommen er beskrevet i afsnit 3.6.

Projektet medfører at lugten fra ejendommen stiger fra 30680 OU i nudrift til 44577 OU i ansøgt drift. Som det fremgår af kapitel 3, så overholder projektet lovens krav i forhold til lugtgener i forhold til nabobeboelser, samlet bebyggelse og byzone – også selv om der korrigeres for lugtbidrag fra andre husdyrbrug (kumulation).

For at minimere lugt holdes ejendommen ryddelig, med fjernelse af gødning og foderrester. I strøede staldarealer holdes overfladen tør ved at tilføre nyt strøelse. Lager af ensilage og fast mæg overdækkes, og der er telt på den ene gyllebeholder.

Det vurderes ikke at lugt i sig selv er sundhedsskadeligt.

På baggrund af de gennemførte beregninger samt ovennævnte foranstaltninger vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener for naboerne.

4.5 Støjgener

(Menneskers sundhed/gene)

Støjkilder på ejendommen fremgår af afsnit 3.7.1 samt af bilag 8.

De væsentligste støjkilder på ejendommen vurderes at være i relation til fodring, malkning og transporter. Det vurderes at området mellem kostalden og plansiloerne vil være der, hvor der oftest forekommer støj. Dette område er omkranset af driftsbygninger – bort set fra i vestlig retning, hvor der ikke er nogen nabobeboelser inden for 1 km.

Nærmeste nabobeboelse (uden landbrugspligt) er Korntvedvej 11, der ligger ca. 65 m nord for kalvestalden (ejes af ansøger). Landbrugsejendommene Korntvedvej 10 og Korntvedvej 15 ligger henholdsvis ca. 67 m øst for kalvepladsen og 70 m øst for gyllebeholderne. Der er bygninger mellem naboerne og "det støjende område" syd for kostalden, hvilket vurderes at reducere eventuelle støjgener hos naboerne.

Det ansøgte projekt vil medføre flere transporter samt malkning af flere køer. For at minimere støjgener køres der hensynsfuldt. Traktor og fodervogn er af nyere dato og ikke så støjende som ældre modeller. Der er ingen ventilation, fodringsanlæg eller korntøringsanlæg, der kører om natten.

Det kan dog ikke undgås at der vil være perioder i forbindelse med høst, ensilering og udbringning af husdyrgødning, hvor der vil være støj fra transportere i de sene timer.

Ved vurdering af støj fra virksomheder ses der ofte på om støjen sker før eller efter kl. 7.00 om morgenen og før eller efter kl. 22.00 om aftenen. Da foderhåndtering vurderes at være en af de væsentligste støjkilder på ejendommen, og dette primært foregår inden kl. 7.00 om morgenen, vil det være relevant, at grænsen mellem nat og dag sættes til kl. 6.00 om morgenen og kl. 21.00 om aftenen for denne ejendom.

4.6 Støvgener

(Menneskers sundhed/gene)

Støvkilder på ejendommen fremgår af afsnit 3.7.2 samt af bilag 8.

De væsentligste støvgener vurderes at stamme fra transportere samt håndtering af foder og halm. Foder leveres og opbevares indendørs. Halm opbevares til dels udendørs, men når strøelsen rystes ud i båse og bokse sker det indendørs. Kun i kalvehytterne anvendes strøelsen udendørs.

Nærmeste nabobeboelse (uden landbrugspligt) er Korntvedvej 11, der ligger ca. 65 m nord for kalvestalden. Landbrugsejendommene Korntvedvej 10 og Korntvedvej 15 ligger henholdsvis ca. 67 m øst for kalvepladsen og 70 m øst for gyllebeholderne. Retningen samt den korte afstand til naboerne betyder, at der er risiko for at naboerne kan opleve støvgener fra ejendommen. Der er dog bygninger og/eller beplantning mellem naboerne og ejendommen, hvilket vurderes at reducere eventuelle støvgener hos naboerne.

Støvgener fra transportere søges minimeret ved hensynsfuld kørsel.

4.7 Lyspåvirkninger

(Landskabet og gener for mennesker)

Lyskilder på ejendommen fremgår af afsnit 3.7.3 samt af bilag 8.

Det vurderes at den lyskilde, som har størst betydning for omkringboende og forbipasserende, er lys fra de åbne stalde. Det ansøgte projekt vil dog ikke ændre på dette forhold (ingen nye stalde), og om natten er der reduceret lys i staldene.

De to udendørs lyskilder styres manuelt og anvendes primært i forbindelse med fodring om morgenen. De mindre lyskilder langs siden af ungdyrstalden er blot små markeringslys. De lyser ikke op omkring bygningerne.

Nærmeste nabobeboelse (uden landbrugspligt) er Korntvedvej 11, der ligger ca. 65 m nord for kalvestalden. Landbrugsejendommene Korntvedvej 10 og Korntvedvej 15 ligger henholdsvis ca. 67 m øst for kalvepladsen og 70 m øst for gyllebeholderne. Der er dog bygninger og/eller beplantning mellem naboerne og ejendommens lyskilder, hvilket vurderes at reducere eventuelle lysgener hos naboerne.

Det vurderes ligeledes at ejendommens belysning ikke vil gene forbipasserende på grund af bygninger og beplantning mellem lyskilderne og offentlig vej.

Lys fra ejendommen vurderes ikke at være synligt fra byzonen i Tønder ca. i 1 km væk, da der er beplantning vest for kostalden, og der er spredt beplantning øst for Tønder. Figur 1/Figur 4 viser indblik fra Tønder mod ejendommen.

Figur 4 Korntvedvej 13 set fra vest (Hovedvej 11). Man kan skimte teltoverdækningen over plansiloerne, og man kan skimte taget af kostalden over beplantningen.

Beplantning og bygninger omkring ejendommen vil også afskærme i forhold til lys fra intern trafik på ejendommen.

Samlet set vurderes lys fra ejendommen ikke at genere omkringboende, og det ansøgte projekt forventes ikke at medføre ændringer i belysning på ejendommen.

4.8 Skadedyr

(Gener og menneskers sundhed)

Håndtering af fluer og rotter er beskrevet i afsnit 3.7.4.

God gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester sikrer, at der kun er minimalt med fluer. Strøede bokse holdes tørre i overfladen, og lagre af fast møg overdækkes. Ved fluegener bekæmpes fluer med Neporex eller lignende middel.

Ejendommen holdes generelt ren og ryddelig så risiko for rotter minimeres. Ansøger er tilmeldt rottebekæmpelsesordningen gennem Nomus.

Det vurderes at ansøger har foretaget foranstaltninger, der minimerer risikoen for at naboerne generes af fluer eller rotter, der stammer fra produktionen på Korntvedvej 13.

Projektet forventes ikke at medføre øgede gener fra fluer og skadedyr.

4.9 Transporter

(Befolkningen og menneskers sundhed/klima i forhold til energiforbruget)

Anslået antal transporters fremgår af afsnit 3.7.5. Placering af transportveje fremgår af bilag 8.

Antallet af transporters forventes at stige med ca. 20% på grund af flere transporters med grovfoder og husdyrgødning. Mange af disse transporters vil ligge i koncentrerede perioder omkring udbringning af gylle og omkring høst.

Nærmeste nabobeboelse (uden landbrugspligt) er Korntvedvej 11, der ligger ca. 65 m nord for kalvestalden. Landbrugsejendommene Korntvedvej 10 og Korntvedvej 15 ligger henholdsvis ca. 67 m øst for kalvepladsen og 70 m øst for gyllebeholderne. Der er dog bygninger og/eller beplantning mellem naboerne og ejendommen, hvilket vurderes at reducere eventuelle gener (lys, støv, støj) fra transporter på ejendommen.

Transport er i sig selv en forurenende aktivitet. Husdyrbruget vil som udgangspunkt tilstræbe færrest muligt transporter for at minimere tidsforbrug og udgifter til brændstof og arbejds løn. Husdyrbruget har dog behov for at transportere dyr, foder og gødning mv. Antallet af transporter søges minimeret ved at planlægge transporterne og køre med størst mulige læs.

4.10 Energi

(Klima)

Ejendommens energiforbrug fremgår af afsnit 3.8.4.

Med det udvidede dyrehold forventes energi- og dieselforbruget at stige, fordi der skal malkes flere køer, og der skal transporteres mere foder og husdyrgødning.

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015, SEGES er normtallet for energiforbrug ved brug af malkestald (ikke robotter) 699 kwh/årsko. Ud fra disse normtal vil elforbruget i nudrift være $270 \times 699 = 188.730$ kwh. Det registrerede energiforbrug på 173.763 kwh ligger således under normtallene. Det kan til dels skyldes, at kvierne står på anden ejendom, så energiforbrug til kvierne er ikke med i de 173.763 kwh.

I ansøgt drift vil elforbruget være $370 \times 699 = 258.630$ kwh beregnet ud fra normtallene – eventuelt lidt lavere, da kvierne står på anden ejendom.

Elforbruget søges minimeret ved følgende tiltag:

- Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette
- Der er etableret dagslysstyring og natsænkning på belysning i staldene
- Der anvendes lavenergibelysning i kostalden
- Der er etableret varmegenvinding i forbindelse med mælkenedkølingen. Varmen anvendes til at opvarme køernes drikkevand samt til at opvarme brugsvand i driftsbygning
- Vakuumpumpen til malkeanlægget er frekvensstyret og derved energibesparende.

Samlet set vurderes det, at der er foretaget tiltag til minimering af energiforbruget.

4.11 Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

(Vand)

Ejendommens vandforbrug fremgår af afsnit 3.8.5.

Det udvidede dyrehold vil medføre et øget forbrug af drikkevand til dyrene. Vandforbrug til rengøring af malkeanlæg vil også stige lidt, mens vandforbrug til vask af maskiner ikke forventes at ændres mærkbart.

I nedenstående tabel er det teoretiske vandforbrug beregnet ud fra normtal. I Håndbog til driftsplanlægning 2015, SEGES findes følgende normtal:

- En ko drikker ca. 33 m³ om året
- Opdræt 6-28 mdr drikker ca. 6 m³ om året.
- Opdræt 0-6 mdr drikker ca 3 m³ om året.?
- Et malkeanlæg til ca 300 køer bruger ca. 750 m³ om året.

Tabel 13 Vandforbrug (m³/år) beregnet ud fra normtal

Anvendelse	Nudrift	Ansøgt drift
Drikkevand	30 m ³ x 270 køer 6 m ³ x 11 opdræt 3 m ³ x 57 kalve = 8.337	30 m ³ x 370 køer 6 m ³ x 15 opdræt 3 m ³ x 71 kalve = 11.403
Vask af malkeanlæg og stald	750	800
Vask af maskiner	10	10

Bedriftens vandforbrug ligger på niveau med normtallene. Normtallene er dog ikke helt nye og de dækker over store variationer mellem bedrifter og fra år til år.

På bedriften medvirker følgende tiltag til at begrænse vandforbruget:

- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild
- Der anvendes vand til forkøling af mælken. Vandet opsamles og anvendes som drikkevand til køerne
- Der er etableret flydere i drikkekar
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst mulig
- Ejendommen er tilsluttet byvand, så vandforbruget registreres

Foruden tiltag til minimering af forbruget af vand, tages der også hensyn til risikoen for forurening af overfladevand (søer og åer) og grundvand.

Husdyrbruget ligger ikke indenfor indsatsområde for grundvand, særlige drikkevandsinteresser eller indvindingsoplande for almene vandværker. Husdyrbruget er underlagt de generelle regler for udbringning af husdyrgødning og sprøjtning, der sørger for at minimere risikoen for forurening af vandressourcen.

Der er ikke søer inden for 100 m fra stalde og gyllebeholdere, og terrænet er fladt. Der er dog kun 95 m fra den største gyllebeholder (GB2) til Vidå mod syd. Der er etableret en jordvold syd om gyllebeholderen, så et eventuelt gylleudslip vil blive tilbageholdt og ikke løbe til Vidåen. Der er desuden alarm på gyllebeholderen, og beholderen er omfattet af 5 års beholderkontrol. Ved evt. overløb eller brud på gyllebeholder tilkaldes en slamsuger for opsugning af evt. spild. Begge gyllebeholdere er omfattet af beholderkontrolordningen, og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende.

Den nye gyllebeholder (GB3) vil ligge ca. 50 m fra Vidåen. Den vil blive forsynet med gyllealarm, og der vil blive etableret jordvold syd for beholderen. Beholderen vil være omfattet af krav om beholderkontrol hvert 5. år. Det bemærkes også, at der løber en kanal og et dige mellem beholderen og Vidåen. Skulle der ske et gylleudslip, så vil gyllen ikke løbe i Vidåen, men vil stoppes af kanal og dige.

Pumpning af gylle fra stald til gyllebeholder og fra gyllebeholder til gyllevogn sker under opsyn. Ved pumpning af gylle fra forbeholder til gyllebeholder aktiveres en kontakt i stalden. Der er mulighed for at afbryde pumpning via en kontakt på forbeholderen. Der er ingen faste rør eller pumper til overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn. Der er heller ikke spjæld mellem forbeholder og gyllebeholder.

Husdyrbruget overholder de generelle regler for udbringning af husdyrgødning og sprøjtning. Det er maskinstation, der står for disse opgaver.

Opbevaring af olie sker indendørs på fast bund uden risiko for forurening af grundvand. Der opbevares ikke pesticider på ejendommen, og rengøringsmidler opbevares i tankrum på fast gulv med afløb til gyllebeholder.

Samlet set vurderes det at der på ejendommen er tiltag der reducerer vandforbruget og beskytter vandressourcen mod forurening.

4.12 Påvirkning af jordarealer og jordbund

(jordarealer og jordbund)

Jordbundstypen er grovsandet jord, og terrænet er relativt fladt. Dette mindsker risiko for afstrømning af næringsstoffer. I kombination med de generelle regler og de beskrevne tiltag i afsnit 4.11 vurderes det, at ansøger har foretaget de nødvendige foranstaltninger for at minimere risikoen for jordforurening.

4.13 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

(befolkningen og menneskers sundhed)

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Der vurderes ikke at være særlige forhold ved beliggenheden af det konkrete husdyrbrug, der skal tages med i betragtning og som kunne betyde, at der skal udvises særlig forsigtighed.

Som nævnt tidligere i denne rapport overholdes lovens krav i forhold til lugtgasser og som beskrevet i afsnit 4.11 er der foretaget foranstaltninger for at minimere risiko for forurening.

På ejendommen medvirker følgende tiltag til at reducere klimabelastningen:

- Får udarbejdet klimaregnskab via Arla
- Etablerer stærke efterafgrøder der opfanger CO2 og binder kulstof i jorden
- Anvender teltoverdækning der reducerer emission af klimagasser
- Timer udbringning af gylle (større risiko for emission af lattergasser ved udbringning på våd jord)
- Tilpasser gødning til kvælstofbehovet
- Tilsætter fedt (gerne raps) til foder, hvilket reducerer produktion af metan i vommen
- Minimerer foderspild
- Optimerer foderudnyttelse
- Minimerer protein i foderet
- Avler efter bedre foderudnyttelse og mindre metanudledning
- Minimerer kørsel

Samlet set vurderes projektet ikke at medføre negative konsekvenser for befolkningen og menneskers sundhed.

4.14 Alternative løsninger

Det har tidligere været overvejet at bygge en ny kostald. Det er dog besluttet ikke at bygge nyt, og i stedet udvide dyreholdet i eksisterende bygninger. Ud over økonomiske besparelser medfører det også mindre påvirkning af omgivelserne, idet der ikke er landskabelige ændringer. Ressourceforbruget (energi og byggematerialer) til byggeriet er også mindre.

Det har været overvejet at placere den nye gyllebeholder andre steder. En placering øst for ejendommen er ikke mulig pga. naboejendomme. En placering mod nord vil komme tæt på naboer. En placering mod vest vil betyde, at beholderen vil ligge i vejen for fremtidige udvidelser af plansiloer og stalde. En placering i det åbne land, i tilknytning til udbringningsarealer kan være en mulig

alternativ løsning, men det vil betyde byggeri i det åbne land. Den valgte løsning vurderes at være den løsning, der påvirker landskabet mindst muligt og samtidig er praktisk i forhold til opsyn og den daglige drift.

4.15 Oplysninger om konsulenten

Miljørådgiver Birgitte Madsen, Sønderjysk Landboforening.

5. Konklusion

Der er foretaget beregninger af hvor meget lugt og ammoniak det ansøgte projekt forventes at medføre i forhold til den konkrete produktion på den konkrete beliggenhed. Der er foretaget konkrete vurderinger i forhold landskab og afstand til naboer. Herudover er danske landbrug reguleret af en række generelle regler der har til hensigt at beskytte miljøet i bred forstand. Ud fra de konkrete forhold samt de generelle regler vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil have væsentlig virkning på miljøet.

6. Bilag

Bilag 1 Tabel med beregning af produktionsarealer i 8-års drift og nudrift og ansøgt drift

Bilag 2 Kostald indretning øst

Bilag 3 Kostald indretning vest

Bilag 4 Kostald hjørne med ny indretning

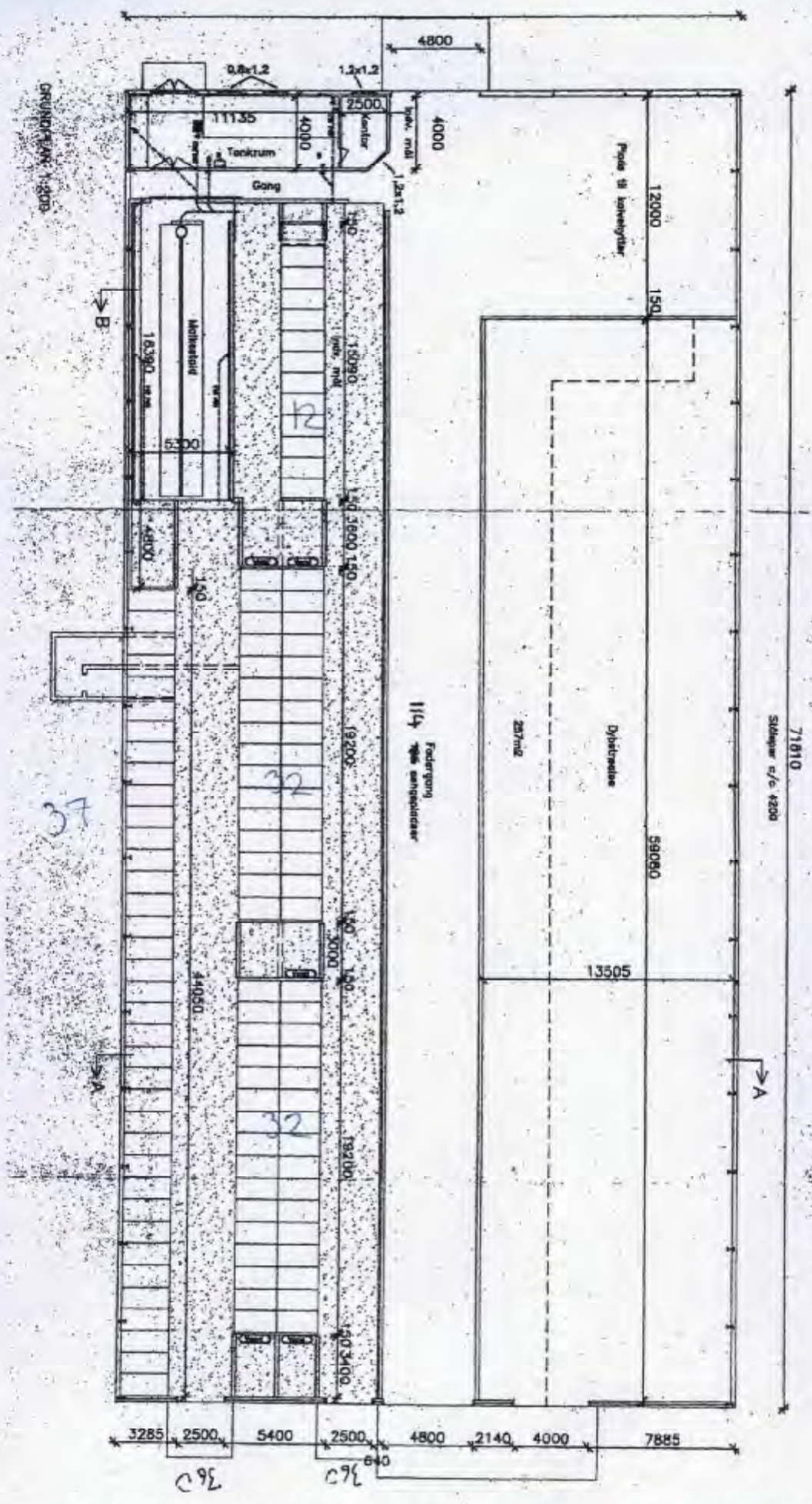
Bilag 5 Ungdyrstald indretning

Bilag 6 Kalvestald indretning

Bilag 7 Kapacitetserklæring

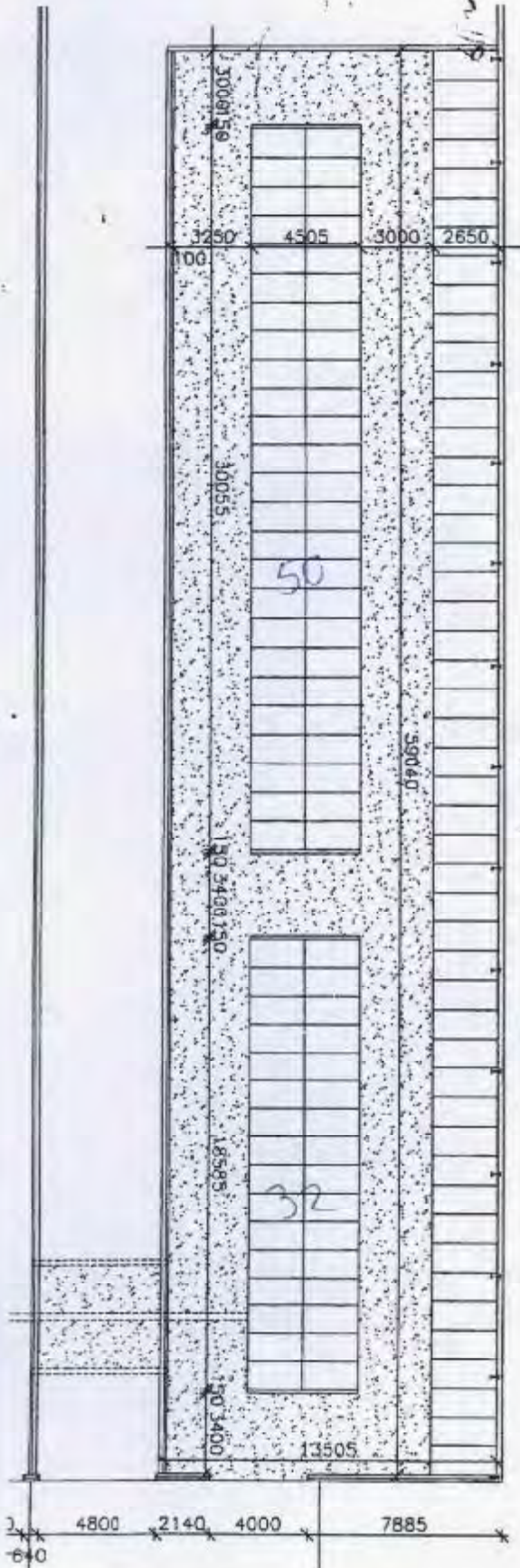
Bilag 8 Aktiviteter og opbevaring

Bilag 9 Afløbsskitse

Bilag 3

1,20 m panel dykt

50040

49

KOSTALD

16,2 m

OMBYGNING FRA
DYBSTØELSE TIL
SENGEBÅSE

13 SENGEBAÅSE 4 1,246 m

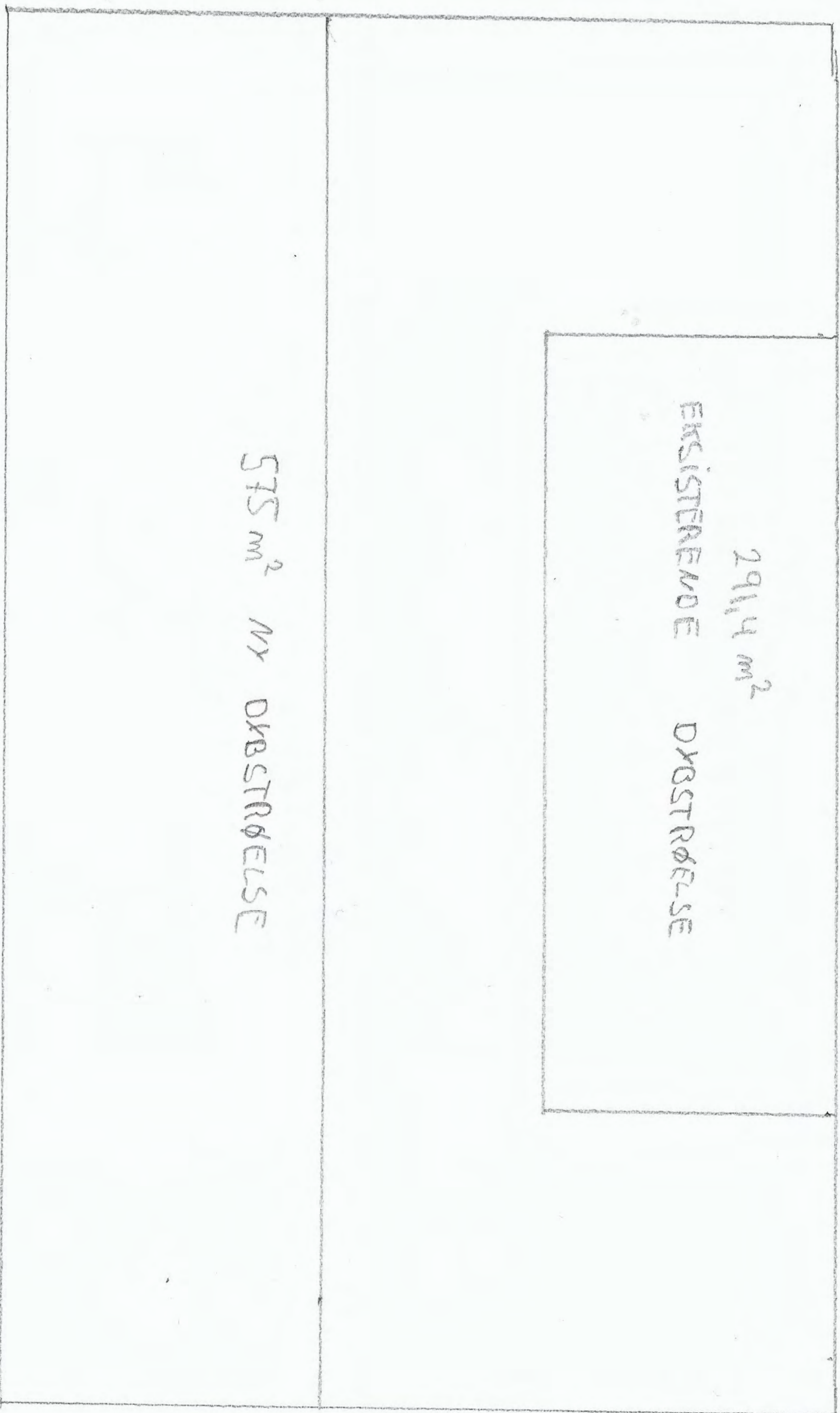
SPALTEN MED RUMSKYL
TILSLUTTES EKISTERENDE
STALD

13,505 m

2X11 SENGEBAÅSE 4 1,2 m

3 m

UNGDYRSTALD

KALVESTALD

DRIVEGANG

UDVENDIG FODERKUMME

38 m

FAST GULV

2X21 SENGEBÅSE A 1,23

FAST GULV

9 SENGEBÅSE A 1,25

9 SENGEBÅSE A 1,25

1175 mm

5165 mm

3375

5 m

3375

2165

-3,5 m

EKSISTERENDE
10 FÆLLESBOKSE
ca 22,88 m²

KALVE 1-5 mdr

